

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

PRORAČUNSKA TRANSPARENTNOST ŽUPANIJA, GRADOVA I OPĆINA: STUDENI 2016. – OŽUJAK 2017.

Zagreb, 4. srpnja 2017. – Institut za javne financije predstavio je danas rezultate novog ciklusa istraživanja transparentnosti proračuna svih 576 hrvatskih lokalnih jedinica.

Prosječna proračunska transparentnost lokalnih jedinica, mjerena brojem proračunskih dokumenata objavljenih na njihovim službenim mrežnim stranicama, iz godine u godinu se popravlja. U ovome ciklusu – od mogućih 5 – iznosi prosječno 3,1. Županije su već vrlo transparentne (prosječno 4,6), gradovi su dosta dobri (prosječno 3,7), no općine još uvijek zaostaju (prosječno 2,8).

Usprkos relativno dobrim prosjecima, i dalje je, nažalost, preveliki broj izrazito netransparentnih lokalnih jedinica. Četiri grada (Gospić, Imotski, Valpovo i Vrgorac) i čak 39 općina nisu objavili niti jedan traženi proračunski dokument, a još sedam gradova i 50 općina su objavili tek po jedan.

Kao i prethodnih godina, među najtransparentnijim lokalnim jedinicama ima i onih s malim brojem stanovnika (npr. Ribnik i Dekanovec) i s niskim prihodima po stanovniku (npr. Jarmina i Đelekovec), a među najnetransparentnijima ima i onih s vrlo visokim ukupnim prihodima po stanovniku (npr. Sutivan, Šolta, Dugopolje i Bol).

Institut je dodijelio priznanja svim lokalnim jedinicama koje su u ovom ciklusu istraživanja objavile svih pet traženih proračunskih dokumenata, a to su:

- Općine: Andrijaševci, Barilović, Baška, Belica, Brodski Stupnik, Brtonigla, Cerna, Cernik, Čavle, Dekanovec, Dobrinj, Dubravica, Đelekovec, Đulovac, Đurmanec, Fužine, Gola, Gornja Rijeka, Gornja Stubica, Gračišće, Hercegovac, Hlebina, Jarmina, Jasenovac, Kistanje, Kloštar Ivanić, Kneževi Vinogradi, Konavle, Kostrena, Kravarsko, Križ, Legrad, Lopar, Lovas, Luka, Lukač, Mala Subotica, Marija Bistrica, Martijanec, Matulji, Motovun, Omišalj, Perušić, Pisarovina, Pitomača, Punat, Pušća, Radoboj, Ribnik, Selca, Stara Gradiška, Starigrad, Ston, Sukošan, Sveti Križ Začretje, Tompojevci, Tounj, Tučepi, Tuhelj, Udbina, Velika, Velika Pisanica, Veliko Trojstvo, Virje, Viškovo, Vladislavci, Vratišinec, Vuka.
- Gradovi: Bakar, Bjelovar, Buje, Buzet, Cres, Crikvenica, Delnice, Dubrovnik, Duga Resa, Ivanec, Kastav, Klanjec, Koprivnica, Krapina, Lepoglava, Ludbreg, Novska, Opatija, Oroslavje, Osijek, Ozalj, Pazin, Poreč, Pregrada, Prelog, Pula, Rab, Rijeka, Rovinj, Samobor, Slavonski Brod, Šibenik, Vodice, Vrbovsko, Zabok, Zadar, Zagreb, Županja.
- Županije: Bjelovarsko-bilogorska, Dubrovačko-neretvanska, Istarska, Karlovačka, Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska, Međimurska, Osječko-baranjska, Primorsko-goranska, Sisačko-moslavačka, Šibensko-kninska, Varaždinska, Zadarska, Zagrebačka.

Transparentni proračuni omogućuju građanima da dobiju potpune, točne, pravovremene i razumljive informacije o proračunu. Građani se na taj način mogu informirati i utjecati na što efikasnije prikupljanje javnih sredstava i ponudu javnih dobara i usluga, povećanje odgovornosti vlasti te smanjenje mogućnosti za korupciju.

Transparentnost je mjerena brojem objavljenih ključnih proračunskih dokumenata na službenim mrežnim stranicama lokalnih jedinica u razdoblju studeni 2016. – ožujak 2017., a to su: godišnje izvršenje proračuna za 2015.; polugodišnje izvršenje proračuna za 2016.; prijedlog proračuna za 2017.; izglasani proračun za 2017. i proračun za građane za 2017. Budući da se promatra dostupnost pet proračunskih dokumenata, razina transparentnosti može se kretati od 0 do 5. U obzir su uzeti samo dokumenti koji su bilo dostupni u navedenom razdoblju i to na dan pretraživanja mrežne stranice, ali ne i naknadno objavljeni dokumenti. Detaljna pravila istraživanja objavljena su u newsletteru Katarine Ott, Mihaele Bronić, Miroslava Petrušića i Branka Stanića „**Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2016. – ožujak 2017.**“

Kako bi dobiveni rezultati bili dostupniji i pregledniji građanima, na mrežnim stranicama Instituta za javne financije objavljena je **interaktivna karta** s rezultatima i podacima o svim županijama, gradovima i općinama. Istraživanje je provedeno u sklopu projekta "**Razumijevanje, praćenje i analiziranje transparentnosti proračuna lokalnih jedinica: Primjer Hrvatske i Slovenije – Indeks otvorenosti lokalnih proračuna**" kojeg financira Hrvatska zaklada za znanost.

Ravnateljica Instituta, Katarina Ott naglasila je: „*Naravno, objava pet proračunskih dokumenata na mrežnim stranicama lokalnih jedinica ne podrazumijeva ni njihovu apsolutnu proračunsku transparentnost, ni apsolutnu odgovornost njihovih vlasti. No, objava dokumenata znači da se lokalne jedinice barem pridržavaju Zakona o proračunu i Zakona o pravu na pristup informacijama i prvi je korak prema potpunijoj proračunskoj transparentnosti kao neophodnom preduvjetu za značajniju participaciju građana u odlučivanju o prikupljanju i potrošnji sredstava.*“

Osoba za kontakt: Mihaela Bronić (E: mihaela@ijf.hr, ured@ijf.hr ili T: 01/4886-444).

* * *

INSTITUT ZA JAVNE FINACIJE

Institut za javne financije, osnovan 1970., javni je znanstveni institut u kojem znanstvenici, **među vodećima u polju ekonomije u Hrvatskoj**, istražuju ekonomiku javnog sektora. Institut je prepoznat kao nezavisna i stručna institucija čiji su redoviti suradnici, konzultanti i gosti stručnjaci iz Europske komisije, MMF-a i Svjetske banke. Znanstvenici Instituta su članovi brojnih povjerenstava, radnih i savjetodavnih tijela Vlade, Sabora i ministarstava RH, te aktivni sudionici međunarodnih inicijativa i organizacija koje promiču transparentnost javnog sektora, odgovornost vlasti i participaciju građana. Institut uz stručne i znanstveni časopis „**Public Sector Economics**“ objavljuje **newslettere** i **aktualne osvrt**e koji – uz **vodiče za građane** – promiču transparentnost javnog sektora, odgovornost vlasti i participaciju građana, a široj javnosti omogućuju bolje razumijevanje ekonomike javnog sektora.

Neovisni inozemni znanstvenici vrlo su pozitivno ocijenili Institut u postupku reakreditacije, posebice kvalitetu i program razvoja ljudskih potencijala, znanstvenih istraživanja, broj i vrsnoću objavljenih radova i utjecaj na javni sektor. Institut je dobitnik brojnih međunarodnih i domaćih priznanja, uključujući i priznanje Europske komisije za odlučnost i predanost poboljšanju politika Povelje i Kodeksa za istraživače.